

Zpráva o výsledcích dotazníkového šetření *Škola a já*

Základní dotazníky pro základní umělecké školy

Základní umělecká škola Starý Plzenec

školní rok 2023/2024

(zpracoval Kalibro Projekt, s.r.o.)

1. Úvod

Kalibro je projekt, určený především **základním a středním školám**, který v České republice probíhá již od roku 1995. Hlavním cílem projektu je pomáhat školám získávat podklady pro sebehodnocení a poskytovat tak ředitelům a učitelům **užitečnou zpětnou vazbu k jejich práci**. Projekt Kalibro primárně není výzkumem, ale službou školám.

V rámci projektu Kalibro probíhá **testování jednotlivých ročníků na školách** v různých předmětech (Český jazyk, Matematika, Humanitní základ/Prvouka, Přírodovědný základ, Anglický jazyk, Ekonomické dovednosti). Zaměření testových úloh je v souladu s moderními cíli základního vzdělávání a odpovídá například pojetí prestižního mezinárodního srovnání PISA.

Od roku 2004 je součástí projektu rovněž cyklus **dotazníkových šetření** věnovaných tomu, jak školu vnímají žáci, jejich rodiče, učitelé, asistenti, nepedagogičtí pracovníci a vedení. Dotazníkové šetření se zaměřuje na všechny oblasti a aspekty života školy, jako je komunikace, vztahy ve škole, spolupráce, způsob výuky a hodnocení, prostředí a vybavení školy atd.

Testování i dotazníková šetření probíhají **každoročně** a jsou zaměřována postupně a opakovaně na jednotlivé úrovně vzdělávací soustavy či populační ročníky. Každá škola se sama rozhoduje, kterých testování a šetření se zúčastní. Zúčastněné školy získávají souhrnné výsledky za třídy a školu, v případě testů pak rovněž detailní přehled o individuálních výsledcích žáků. Dále jim organizátor zasílá podrobné celkové výsledky (průměry za ČR, za různé kategorie žáků, škol apod.) včetně informace o rozložení souhrnných výsledků na pomyslném žebříčku, která ovšem zachovává anonymitu škol. Školy s nimi mohou srovnávat své výsledky podle vlastního uvážení a případně je veřejně prezentovat. Pokud ovšem ředitel školy hodlá využít výsledky školy jen pro vlastní potřebu, nikdo další se je nedozví. Organizátor projektu dává každé zúčastněné škole záruku, že její souhrnné výsledky ani individuální výsledky jejích žáků neposkytne třetím osobám.

Projekt KALIBRO je tak pro ředitele vhodnou příležitostí, jak získat reálná měřítka výsledků vzdělávání a úplný **přehled o obrazu školy v očích jejích žáků, rodičů a učitelů**. Obojí může využít jako jeden z podkladů při **pravidelném sebehodnocení školy**. Zájem o projekt KALIBRO a spokojenost s kvalitou získaných informací ukazují, že si to ředitelé škol jasně uvědomují. Projektu se již zúčastnilo přes **3 800 základních a středních škol** a počty testovaných žáků a dotazovaných osob v jednotlivých kolech jsou zárukou **vysoké vypovídací hodnoty celkových (průměrných) výsledků**.

Základní umělecká škola Starý Plzenec, Raisova 2, Starý Plzenec (ZUŠ Starý Plzenec) ve školním roce 2023/2024 využila evaluační nástroje Kalibro pro evaluaci klimatu školy **dotazníkové šetření „Škola a já“**.

Tento materiál vznikl na základě žádosti zřizovatele s cílem shrnout základní výsledky školy v projektu Kalibro ve školním roce 2023/2024 a doporučit, na jaké oblasti se při jejich využití soustředit. Podrobné zhodnocení na úrovni jednotlivých ročníků a tříd má vedení školy k dispozici.

2. Základní dotazník pro rodiče

Výsledky dotazníku pro rodiče ukazují, že celková spokojenost se sledovanými parametry dosahuje ve většině oddílů 80 % - 90 %, což je velmi dobrý výsledek. Graf níže znázorňuje úspěšnost školy za jednotlivé oddíly dotazníku (oddíl obsahuje vždy několik otázek na dané téma). Jak je z grafu patrné, úspěšnost školy je u všech oddílů velmi podobná. Nejlépe dopadl oddíl Výuka ve škole a nejhůře oddíl Motivace vašeho dítěte.

V oddílu Spokojenost dosáhly první tři otázky A (Spokojenost s výukou), B (Doporučili by?) a C (Spokojenost s prací učitelů) velmi vysokého hodnocení přes 90 %. Nejhůře dopadla otázka E (Ochota pomoci) a také otázka D (Způsob práce vedení <<>>) dosáhla výrazně nižšího hodnocení ve srovnání s prvními třemi otázkami. Oddíl byl hodnocen rodiči všech oborů shodně.

V oddílu Motivace vašeho dítěte byly otázky A (Těší se dítě), B (Z vlastního zájmu) a C (Nervozita, strach, obavy <<>>) hodnoceny podobně, zatímco otázka D (Zahlcenost aktivitami <<>>) dopadla s velkým odstupem hůře. Pokud jde o otázku E (Důvody účasti), v otevřené otázce rodiče zmiňovali především zájem dítěte, například „Protože chtěl moc hrát... a moc ho to baví a my jako rodiče ho rádi podpoříme.“ Oddíl hodnotili lépe rodiče třídy 3 (Literárně-dramatický obor) a 2 (Výtvarný obor) a hůře rodiče třídy 1 (Hudební obor).

Oddíl Výuka ve škole je nejlépe hodnoceným oddílem z celého dotazníku. Výborného hodnocení přes 90 % dosáhly otázky D (Autorita učitele), F (Dodává sebedůvěru), G (Káže vodu, pije víno <<>>) a H (Odpovídá nárokům). Nejhůře hodnoceny byly otázky C (Možnost volby) a A (Probuzení zájmu). Oddíl byl o něco lépe hodnocen rodiči třídy 3 (Literárně-dramatický obor).

Oddíl Zpětná vazba a hodnocení obsahuje dvě podobně hodnocené otázky B (Rada, jak lépe) a C (Všimá si úsilí). Otázka A (Odbytá práce) dopadla v porovnání s ostatními otázkami výrazně hůře. Rodiče tříd 1 (Hudební obor) a 3 (Literárně-dramatický obor) hodnotili oddíl lépe, než rodiče tříd 2 (Výtvarný obor) a 1,2 (kombinace hudebního a výtvarného).

V oddílu Komunikace s učitelem a se školou byly všechny tři otázky hodnoceny podobně a dosáhly velmi vysoké úspěšnosti (83 % až 85 %). Nejlépe oddíl hodnotili rodiče třídy 1 (Hudební obor) a nejhůře rodiče třídy 2 (Výtvarný obor).

Oddíl Prostředí a organizace je zajímavý tím, že otázky A až F dosahují podobného hodnocení v rozmezí 80 % - 88 %. Výjimkou je otázka G (Parkování u školy), kde je dosažená úspěšnost o 20 % nižší. Nejlépe oddíl hodnotili rodiče třídy 1 (Hudební obor) a nejhůře rodiče třídy 3 (Literárně-dramatický obor).

V otevřené otázce se rodiče vyjadřovali především k tématu **spokojenosti se ZUŠ** a její výukou. Přes polovinu všech vyjádření byla pochvalná směrem k činnosti ZUŠ a práci učitelů. „ZUŠ je inspirativní a výborná s nadstandardním pracovním nasazením pedagoga, který je vlídný, taktní.“ „S učiteli a jejich přístupem jsme spokojeni. Ve škole je příjemná atmosféra a je pořádáno mnoho akcí.“ „Oba učitelé jsou profesionálové, kteří děti umí zaujmout. Využívají různorodé aktivity i technologie pro zaujetí, učení i praktické zkoušení.“

Dalším tématem, které z volných odpovědí vyplynulo, je **problematická úroveň hudební nauky** u některých vyučujících, tato výtka se objevila 5x. „Hru na nástroj hodnotím velmi kladně, ale body negativního charakteru jsou v hodnocení díky společné hudební nauce, která je vedena velmi špatně a dítě na ni absolutně nechodí rádo. Za dobu docházky se zde v podstatě skoro nic nenaučilo a vše je jeden velký zmatek. Proti hudebnímu nástroji nemám výtka, zde vše funguje jak má.“

„Dlouho jsem přemýšlela, že napíšu panu řediteli, ale nedostala jsem odvalu. Všude, kde jsme uvedli "napůl", jde o souběh dvou naprosto odlišných přístupů dvou vyučujících, jejichž výuku mé dítě navštěvuje. Paní učitelka je vynikající pedagog, je svědomitá, trpělivá,

má lidský přístup, na kvalitu výuky hry na nástroj si nemůžeme stěžovat. Opakem jsou ale hodiny hudební nauky. Je to naprostá ztráta času. Uvědomuji si, že mám jen jednostranný pohled, ale z vyprávění dcery o dění na hodinách a z jejích teoretických vědomostí soudím, že o systematickou výuku, která by dětem rozšiřovala hudební obzory opravdu nejde. Z teorie se dcera naučí mnohem víc na běžných hodinách klavíru. Odpočítává čas, kdy pro ni povinnost chodit na nauku skončí.“

„Předmět hudební nauka u dítěte zhoršuje celkovou motivaci ke hře na nástroj. Učí se i to, co dle svých slov nebude potřebovat. Na jiných ZUŠ je výuka o rok kratší.“ Připomínka je i k organizaci hudební nauky a návrh na přezkoušení starších dětí a zařazení do odpovídající úrovně HN. Několik rodičů si kvalitu hudební nauky pochvalovalo.

Několik rodičů se vyjadřovalo k **výtvarnému oboru** pochvalně, zazněly však i připomínky: *„volná“* *výuka ve výtvarném oboru bez vedení a objevování nových technik - žáci si dělají co chtějí.“* *„Změna učitele výt. oboru byla zklamáním - více vést děti.“* *„Uvítala bych více volných námětů na kreslení, které si děti samy vyberou. Uvítala bych více informací od učitele o pokroku dítěte, na co si dát pozor.“*

K **dramatickému oboru** zaznělo několik pochval. Padl také námět na návštěvu divadelních představení a přehlídek mimo školu.

Několik připomínek bylo také k **možnostem parkování** u ZUŠ: *„Parkování a dopravní situace u školy je opravdu děsná. Po otevření průchodu kolem ZŠ je alespoň možnost zastavit autem u fary či kostela a projít brankou okolo vchodu do ZŠ, to myslím ulehčuje provozu a zvyšuje bezpečnost dětí (oproti Raisově ulici bez přechodu a jen s 1m širokým chodníkem, který nevede celou ulicí). V odpoledních hodinách tam jezdí obyvatelé velké části malé strany, rodiče vysazují své děti, které chodí mezi auty, ty se pak otáčejí a jedou zpět. To vše v Raisově ulici před Lidovým domem a úzkým průjezdu z Havlíčkovy ulice. Tohle by město mělo řešit.“*

Některé podněty se týkaly **komunikace** – jak ze strany školy jako instituce vůči rodičům, tak učitelů vůči žákům. *„Z počátku, když jsem děti přihlašovala do ZUŠ poprvé pro mě byly informace velmi matoucí, nejasné a nevěděla jsem, co dělat. Nikdy jsem do ZUŠ nechodila a tak pro mě bylo informací, jak vše probíhá, velmi málo. I dnes občas tápu. Komunikace probíhá částečně přes izus a e-mail, osobně, telefonicky a SMS, uvítala bych jeden komunikační kanál.“*

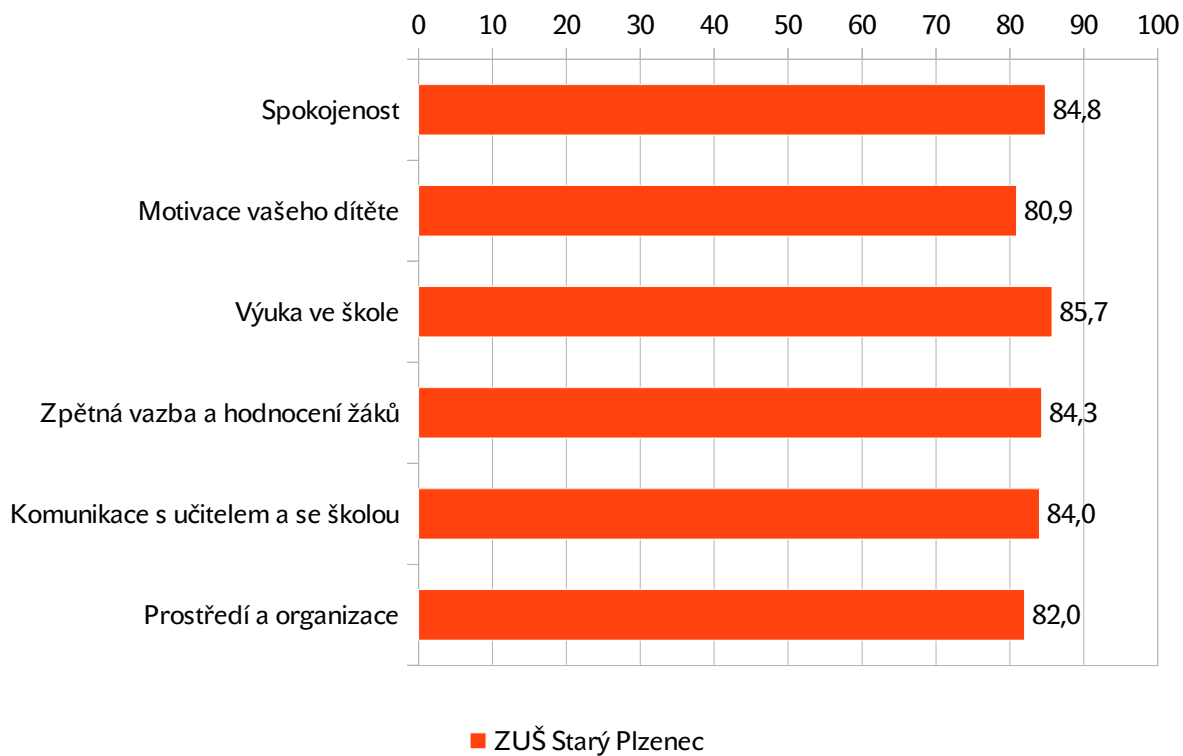
„I výtka se dá říci pozitivně-konstruktivně-vtipně. Mně osobně nejde o to, za jak dlouho se dítě naučí hrát, jen ať je prosím radostné a ať s hraním nepřestává kvůli častému kárání a nevhodné komunikaci mezi jím a učitelkou.“

Padlo několik **jednotlivých připomínek technického charakteru**, jako kvalita iZUŠ portálu, který není přizpůsoben pro prohlížení na telefonu a informace jsou neaktuální; vylepšit PR školy; potřebnost přizpůsobit tempo výuky individuálním schopnostem dítěte; návrh na změnu nepohodlné lavice na chodbě; doplnění výuky bicích a harfy, návrh na kruhovou výuku kytary s výukou akordů pro použití ve volném čase.

Dotazníkové šetření Škola a já

Základní dotazník pro rodiče

Kalibro, školní rok 2023/2024

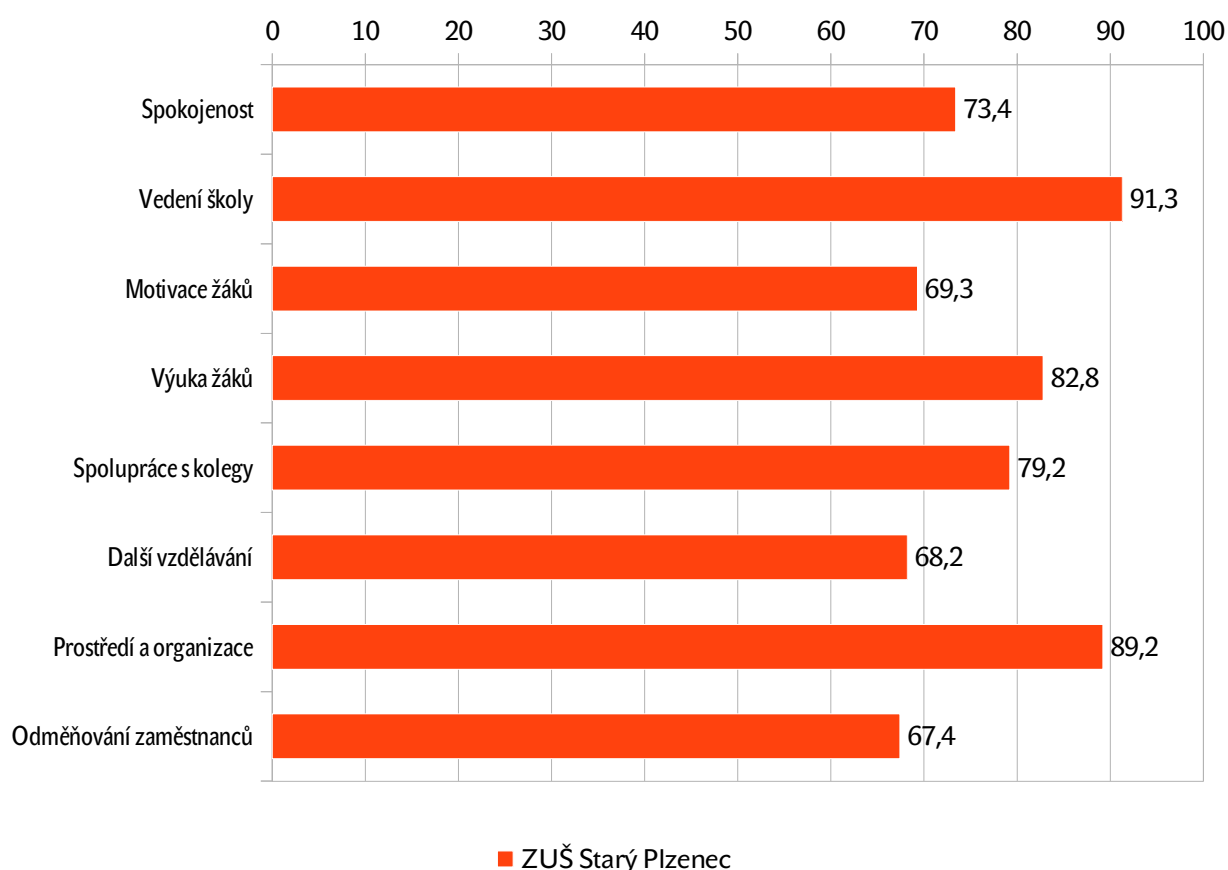
3. Základní dotazník pro učitele

Výsledky dotazníku pro učitele ukazují, že celková spokojenost se sledovanými parametry se v jednotlivých oddílech liší. Graf níže znázorňuje úspěšnost školy za jednotlivé oddíly dotazníku (oddíl obsahuje vždy několik otázek na dané téma). Jak je z grafu patrné, škola dosáhla nejnižší úspěšnosti v oddílech Další vzdělávání a Odměňování zaměstnanců. Nejlépe pak učitelé hodnotili oddíly Vedení školy a Prostředí a organizace.

V oddíle Spokojenost si zaslouží pozornost zejména otázka C (Vyčerpání z práce), která dosahuje jen 43% úspěšnosti, také otázka D (Spokojenost s profesí) je hodnocena nižší úspěšností než ostatní otázky.

Dotazníkové šetření Škola a já Základní dotazník pro učitele

Kalibro, školní rok 2023/2024

V oddílu Vedení školy jsou všechny otázky hodnoceny velmi pozitivně (úspěšnost 89 % a výše). Nejlépe dopadla otázka D (Zajímá se o názor), která dosáhla úspěšnosti 93,8 %. Jedná se o nejlépe hodnocený oddíl dotazníku.

V oddílu Motivace žáků je úspěšnost všech otázek nižší, zejména u otázky D (Zahlcenost aktivitami <<>>), ale i otázka A (Vlastní zájem (ZUŠ-uč)) je hodnocena jen 66,7 %. Nejlépe hodnocenou otázkou oddílu je otázka B (Podpora od rodičů), která dosáhla 85,4 %.

V oddílu Výuka žáků byly nejlépe hodnoceny otázky D (Rada, jak lépe), E (Ocenění úsilí), H (Dodání sebedůvěry) a K (Pomoc v osobních problémech). Nejnižší úspěšnost získala otázka I (Káže vodu, pije víno <<>>) a výrazně nižší úspěšnost je i u otázek

B (Možnost volby) a C (Zpětná vazba).

Oddíl Spolupráce s kolegy má nejlépe hodnocené otázky A (Společnost kolegů) a B (Spolupráce učitelů). Nejnižší úspěšností byly hodnoceny otázky D (Obavy z řízení ostatních <<>>) a F (Zastání před ředitelem).

Oddíl další vzdělávání vykazuje u otázek A (Obohatí práci?), B (Inspirující otázka) a D (Účast na dalším vzdělávání) výrazně nižší hodnocení (kolem 66 %). Celkově se jedná o druhý nejhůře hodnocený oddíl.

V oddílu Prostředí a organizace jsou nejlépe hodnoceny otázky B (Materiální podmínky), E (Akce školy (nabídka)) a F (Úklid ve škole). Celkově se jedná o nejlépe hodnocený oddíl, kde všechny otázky získaly úspěšnost přes 80 %.

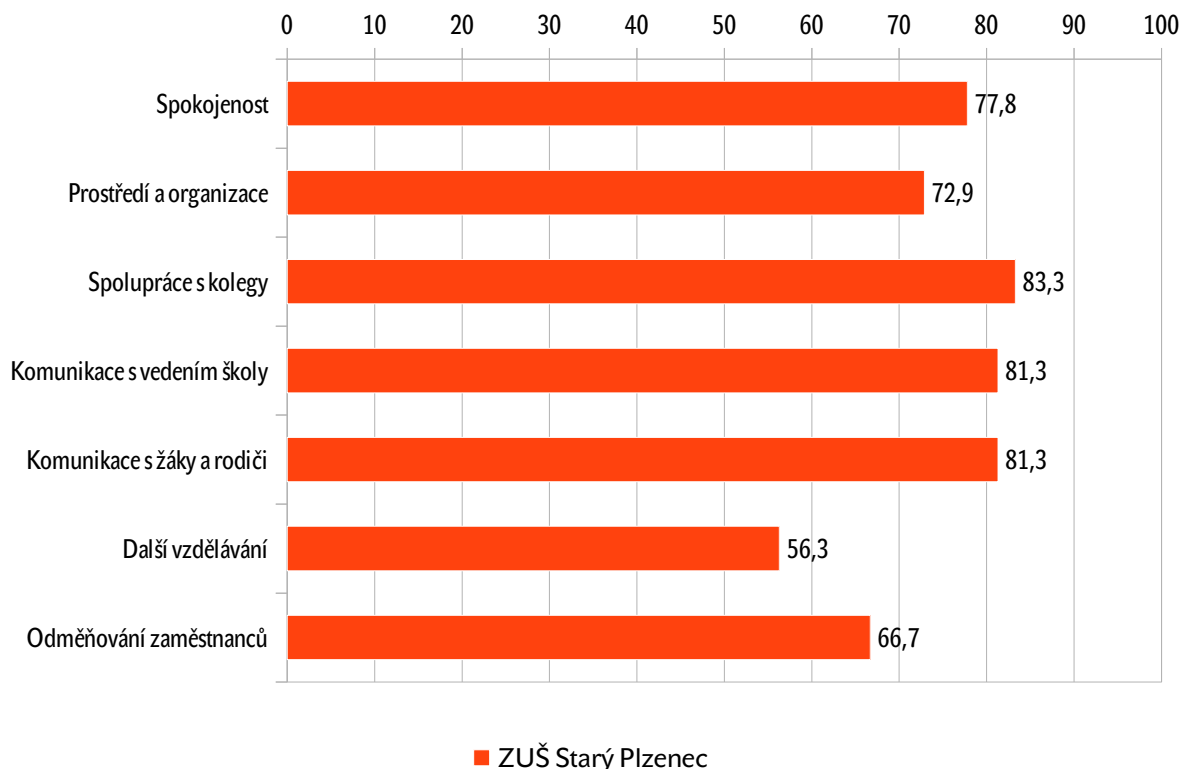
V oddílu Odměňování zaměstnanců byla nejlépe hodnocena otázka C (Spravedlivé hodnocení), která dosáhla 91,7 %. Otázky A (Transparentnost) a B (Finanční motivace <<>>) však byly hodnoceny výrazně hůře – úspěšnost 60 %, resp. 50 %. Jedná se proto o nejhůře hodnocený oddíl celého dotazníku.

4. Základní dotazník pro nepedagogické pracovníky

Možnosti interpretace výsledků dotazníku pro nepedagogické pracovníky jsou omezené vzhledem k velmi nízkému počtu odpovědí. Nízký počet respondentů zkresluje celkové výsledky. Níže uvádíme pouze graf, kde je zobrazena úspěšnost za jednotlivé oddíly dotazníku.

Dotazníkové šetření Škola a já Základní dotazník pro nepedagogické pracovníky

Kalibro, školní rok 2023/2024

5. Závěr

Účast ZUŠ Starý Plzenec v dotazníkovém šetření „Škola a já“ svědčí o tom, že zřizovatel i vedení této školy si uvědomuje důležitost zpětné vazby pro zdravé fungování školy a její pozitivní rozvoj v souladu s očekáváním a přáními všech zúčastněných stran.

Pozitivně lze vnímat velkou spokojenost rodičů i učitelů s výukou ve škole a s prostředím školy. Potřeba je také vyzdvihnout vysokou spokojenost učitelů s vedením školy. Naopak oblasti, jako je motivace dětí, výuka hudební nauky či parkování vyplývají z rodičovského dotazníku jako mírně problematické. U učitelů pak vidíme jako problematické oblasti: vyčerpání z práce, obavy z řízení ostatních, transparentnost v odměňování a finanční motivaci.

Naše dlouholeté zkušenosti ukazují, že samotné zjištění určitých rozporů či nesouladů v nazírání na fungování školy mezi jednotlivými zúčastněnými zájmovými skupinami nepředstavuje žádnou „tragédii“. Naopak, může být v zásadě pozitivním i když v počátku třeba trochu bolestivým impulsem k potřebným změnám, které by si vývoj školy jako živého organismu postupně tak jako tak vynutil, ovšem často za mnohem vyšší cenu.

Věříme proto, že se vedení ZUŠ Starý Plzenec ve spolupráci se zřizovatelem, rodiči, učiteli a dalšími partnery podaří zjištěné problémy pojmenovat, dobrat se jejich příčin a k všeobecné spokojenosti je vyřešit. K tomu jsme samozřejmě ochotni napomoci v rámci našich možností – ať už realizací podrobnějšího dotazníkového šetření zaměřeného speciálně na vztahy uvnitř školy i navenek, tak s podrobnější interpretací dat, která přinese.

6. Tabulková příloha

Tabulková příloha obsahuje individuální výsledky ZUŠ Starý Plzenec v jednotlivých dotaznících ve formě tabulek, na které se odkazuje tento text. Jsou to výsledky, které již má škola k dispozici i v podrobnější struktuře jako součást standardního zpracování dotazníků, které školám nabízíme.

Otázky každého dotazníku jsou rozděleny do několika oblastí. Respondenti vyjadřují zpravidla vbráním příslušné odpovědi svůj názor na to,

- jak často něco nastává: 1. pořád, (2. často), 3. občas, (4. zřídka), 5. nikdy,
- jak moc něco nastává: 1. určitě ano, (2. spíše ano), 3. tak napůl, (4. spíše ne), 5. určitě ne,
- zda něco nastalo nebo nastává: 1. ano, 5. ne
- kolik je lidí s určitou vlastností: 1. všichni, (2. skoro všichni), 3. asi půlka, (4. skoro nikdo), 5. nikdo.

Pro další postup vyhodnocení je důležitá logika, podle které byla odpovědi přiřazována procentní hodnota. Přiřazení bylo vždy provedeno tak, aby platilo, že čím je procento vyšší, tím je odpověď pro školu příznivější. U většiny otázek dotazníku tedy procentní hodnota na pětistupňové škále od 1 do 5 klesala takto: 100 %, 75 %, 50 %, 25 % a 0 % (případně 100 % a 0 % u dvoustupňové škály).

U některých otázek bylo ovšem kvůli zachování výše zmíněné logiky nutné obrátit přiřazení procentních hodnot na 0 %, 25 %, 50 %, 75 % a 100 % (případně na 0 % a 100 % u dvoustupňové škály). U těchto otázek (s opačným hodnocením) je součástí jejich názvu symbol <<>>, který na tuto skutečnost upozorňuje. Průměrný výsledek za otázku je součtem procentních hodnot přiřazených jednotlivým respondentům vyděleným počtem respondentů, kteří na otázku odpověděli. I pro něj tedy vždy platí, že čím je procento vyšší, tím je odpověď pro školu (třídou, učitele, ...) příznivější. Průměrný výsledek za každou oblast je součtem průměrných výsledků za její otázky, vyděleným počtem otázek v oblasti.